

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติ และความต้องการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแขง อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ และเพื่อพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแขง อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการปฏิบัติ และความต้องการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระยะที่ 2 พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการปฏิบัติ และความต้องการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติ และความต้องการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแขง อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

2. เป้าหมาย

ทราบปัญหาจากอดีตถึงปัจจุบัน และความต้องการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแขง อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์

3. กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล จำแนกเป็น

3.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (Research Participants)

ที่สมัครใจเข้าร่วมเป็นคณะผู้ร่วมวิจัย จำนวน 25 คน ประกอบด้วย

3.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน

3.1.2 ผู้วิจัย จำนวน 1 คน

3.1.3 ครูประจำชั้นช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 6 คน

3.1.4 ครูประจำชั้นช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 6 คน

3.1.5 ครูประจำชั้นช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 5 คน

3.1.6 เครื่องช่วยผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 6 คน

3.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 24 คน ประกอบด้วย

3.2.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 24 คน

4. ระยะเวลาดำเนินการวิจัย

เริ่มดำเนินการในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ระยะที่ 1 วันที่ 25 – ตุลาคม

- 5 เดือนพฤศจิกายน 2552

5. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

5.1 แบบสอบถาม

5.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม

6. ลักษณะของเครื่องมือ

6.1 แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถาม เพื่อสอบถามเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติและความต้องการจากครูประจำชั้นว่ามีความคิดเห็นในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กรอบแบบสอบถามเป็นไปตามองค์ประกอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2. การคัดกรองนักเรียน 3. การส่งเสริมนักเรียน

4. การปรับปรุงแก้ไข 5. การส่งต่อ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 สภาพการปฏิบัติและความต้องการ พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะความต้องการ พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ซึ่งผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ต่อไปนี้

6.1.1 วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการ โดยวิเคราะห์ จากจุดประสงค์ของการวิจัย กำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถาม เป็นไปตามองค์ประกอบ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2. การคัดกรองนักเรียน 3. การส่งเสริมนักเรียน 4. การปรับปรุงแก้ไข 5. การส่งต่อ

6.1.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามและกำหนดรูปแบบของแบบสอบถาม จากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น (บุญชม ศรีสะอาด. 2547 : 67-74)

6.1.3 เขียนแบบสอบถามฉบับร่าง ลงมือเขียนแบบสอบถามฉบับร่าง ตามโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามในข้อที่ 1 และตามหลักการสร้างและรูปแบบที่กำหนดไว้ในข้อที่ 2

6.1.4 นำแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้น ไปเสนอผู้เชี่ยวชาญในด้านที่ศึกษา และ
ด้านวัดผลพิจารณาความถูกต้องหาความเที่ยงตรงของข้อคำถามแต่ละข้อนำข้อวิจารณ์มา
พิจารณาแก้ไขให้เหมาะสม ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย

1) นายสมบัติ คุ้มครอง ผู้อำนวยการ โรงเรียนยางตลาดวิทยาคาร
อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ วิทยฐานะเชี่ยวชาญ วุฒิการศึกษา กศ.ม. การบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒพิชญ์ โลก เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และเครื่องมือ

2) นายสุวรรณ มูลปลา ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองแซง
อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ วุฒิการศึกษา ค.ม.การบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้าน เครื่องมือ

3) นายระวี ลาดล้ำ รองผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านหนองแซง
อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษา ค.ม.การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
ราชภัฏมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเครื่องมือ และสถิติการวิจัย

6.1.5 นำแบบสอบถามไป ทดลองใช้ (Try out) กับครู จำนวน 30 คน
โรงเรียนท่าคันโทวิทยาคาร อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ปรับปรุงแก้ไข ตามที่ผู้เชี่ยวชาญ
เสนอแนะ

6.1.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรง
(Validity) (สมนึก ภัททิษณี. 2537 : 166-167) ได้ค่าความเที่ยงตรงทั้งหมด 0.91

6.1.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง นำ ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

6.2 แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม (Focus group interview) เป็นแบบบันทึก
การสนทนากลุ่มแบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และ
ความต้องการ จากครูประจำชั้น ในเรื่องแนวทางการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนซึ่ง
ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ต่อไปนี้

6.2.1 ศึกษารูปแบบการสร้างการสนทนากลุ่มแบบมีโครงสร้าง จากหนังสือ
การวิจัยเบื้องต้น (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 50 -57)

6.2.2 กำหนดขอบข่ายที่ต้องการการสนทนากลุ่ม

6.2.3 สร้างแบบการสนทนากลุ่ม ตามกรอบที่กำหนด

6.2.4 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญพิจารณา

6.2.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

6.2.6 นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญใน (ข้อ6.1.4)

6.2.7 นำแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม กลับมาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วจัดพิมพ์และนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับสะท้อนผลการปฏิบัติงาน

7. วิธีดำเนินการ

7.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์กรประกอบ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2. การคัดกรองนักเรียน 3. การส่งเสริมนักเรียน 4. การปรับปรุงแก้ไข 5. การส่งต่อ รายงานการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่ผ่านมา รายงานการประเมินคุณภาพของ (สมศ.)

7.2 กำหนดกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ในการวิจัย

7.3 กำหนดกลุ่มเป้าหมาย

7.4 ศึกษาการสร้างเครื่องมือ แบบสอบถาม และแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อแก้ไขปรับปรุง

7.5 เสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ในด้านความตรงเชิงโครงสร้างและความตรงเชิงเนื้อหา

7.6 นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับครู จำนวน 30 คน โรงเรียนท่าคันโท วิทยาการ อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน มาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรง (Validity) (สมนึก ภัททิยธนี. 2537 : 166-167) ได้ค่าความเที่ยงตรง ทั้งฉบับ 0.91

7.7 เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้น

7.8 วิเคราะห์ข้อมูล

7.8.1 ค่าร้อยละ (Percent) ของสถานภาพผู้ให้ข้อมูล

7.8.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ของสภาพปัจจุบัน ปัญหา และ

ความต้องการ พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแซง

7.9 การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.

2545 : 101)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
	X	แทน	คะแนนแต่ละตัว
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม
	Σ	แทน	ผลรวม

1.2 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด.

2545 : 101)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลงเป็นร้อยละ
	N	แทน	จำนวนคะแนนในกลุ่ม

การจัดกระทำข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ

ข้อมูลจากแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่านำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ต่อไปนี้

มากที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	5
มาก	ให้คะแนนเท่ากับ	4
ปานกลาง	ให้คะแนนเท่ากับ	3
น้อย	ให้คะแนนเท่ากับ	2
น้อยที่สุด	ให้คะแนนเท่ากับ	1

เกณฑ์การแปลผลข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ คะแนนจากแบบประเมินต่าง ๆ วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51 - 5.00	มากที่สุด
3.51 - 4.50	มาก
2.51 - 3.50	ปานกลาง
1.51 - 2.50	น้อย
1.00 - 1.50	น้อยที่สุด

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. การจัดกระทำข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จาก แบบสนทนากลุ่ม มาตรวจสอบความถูกต้อง จัดกลุ่มของข้อมูลตามความมุ่งหมาย การตรวจสอบแบบหลายมิติ (Triangulation) และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของข้อมูล

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จาก แบบสัมภาษณ์กลุ่ม นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC ดังนี้ (สมนึก กัททิษฐี. 2537 : 166-167)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีค่าความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

R แทน คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคน

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

Σ แทน ผลรวม

กำหนดคะแนนของผู้เชี่ยวชาญ

+1 = ถ้าแน่ใจว่าจุดประสงค์การเก็บข้อมูลกับแบบประเมินสอดคล้องกัน

0 = ถ้าไม่แน่ใจว่าจุดประสงค์การเก็บข้อมูลกับแบบประเมินสอดคล้องกัน

-1 = ถ้าแน่ใจว่าจุดประสงค์การเก็บข้อมูลกับแบบประเมินไม่สอดคล้องกัน

ค่าดัชนีค่าความสอดคล้องที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป

7.10 สรุปและเขียนรายงานการวิจัย ในระยะที่ 1

8. ผลลัพธ์ (Out come)

ทราบสภาพการปฏิบัติ และความต้องการ พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแขง

ระยะที่ 2 พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1. วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแขง อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

2. เป้าหมาย

โรงเรียนบ้านหนองแขง ได้แนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแขง อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีประสิทธิภาพ

3. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย

3.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูล จำแนกเป็น

3.1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย (Research Participants) ที่สมัครใจเข้าร่วมเป็นคณะผู้ร่วมวิจัย จำนวน 25 คน ประกอบด้วย

- 1) ผู้บริหาร จำนวน 1 คน
- 2) ผู้วิจัย จำนวน 1 คน
- 3) ครูประจำชั้นช่วงชั้นที่ 1 จำนวน 6 คน
- 4) ครูประจำชั้นช่วงชั้นที่ 2 จำนวน 6 คน
- 5) ครูประจำชั้นช่วงชั้นที่ 3 จำนวน 5 คน
- 6) เครือข่ายผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 6 คน

3.2 กลุ่มเป้าหมาย (Target Group) ได้แก่ นักเรียนช่วงชั้นที่ 1-3 โรงเรียนบ้านหนองแขง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 470 คน

3.3 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 25 คน ประกอบด้วย

3.3.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 24 คน

3.3.2 ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้ที่รับมอบหมายในการนิเทศ

จำนวน 1 คน

4. ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มดำเนินการระยะที่ 2 วันที่ 6 เดือนพฤศจิกายน 2552 – 23 เดือนกุมภาพันธ์ 2553

5. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ใช้เครื่องมือต่อไปนี้

5.1 แบบบันทึกสัมภาษณ์

5.2 แบบบันทึกข้อมูล

5.3 แบบสังเกต

5.4 แบบประเมินเป้าหมายการดำเนินงาน และ แบบประเมินความพึงพอใจ

6. ลักษณะของเครื่องมือ

6.1 แบบบันทึกการสัมภาษณ์ ใช้สัมภาษณ์ การหาวิธีการหรือ ยุทธศาสตร์ / โครงการสนับสนุนที่ พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้สอดคล้องกับ ประเด็นที่เลือก พัฒนา ผู้วิจัย ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ต่อไปนี้

6.1.1ศึกษารูปแบบการสร้างแบบบันทึกการสัมภาษณ์กลุ่มแบบ มีโครงสร้างจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น (บุญชม ศรีสะอาด. 2547 : 78 - 80)

6.1.2 กำหนดวัตถุประสงค์ และขอบข่ายที่ต้องการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุม เนื้อหา และ ตรงกับเป้าหมายข้อมูลที่ต้องการ

6.1.3สร้างแบบบันทึกการสัมภาษณ์กลุ่มแบบมีโครงสร้างตามกรอบ ที่กำหนด

6.1.4แบบบันทึกการสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความถูกต้องของเหมาะสมของแบบบันทึกข้อมูลซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกับ ข้อ6.1.4 (ในระยะที่ 1)

6.1.5ปรับปรุงแก้ไขข้อความ รูปแบบ แบบบันทึกการสัมภาษณ์กลุ่ม ตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ ให้ครอบคลุม ชัดเจน

6.1.6จัดพิมพ์แบบบันทึกการสัมภาษณ์ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ต่อไป

6.2 แบบบันทึกข้อมูล มีลักษณะเป็นแบบบันทึกแบบปลายเปิดสำหรับผู้วิจัย ใช้บันทึกผลที่เกิดจากการพัฒนาการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแซง อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ เช่น บันทึกการเยี่ยมบ้าน บันทึกการนิเทศ บันทึกการประชุม ครูที่ปรึกษา บันทึกพฤติกรรมนักเรียน บันทึกความพึงพอใจในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน เป็นต้น ผู้วิจัย ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ต่อไปนี้

6.2.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบบันทึก

6.2.3 ดำเนินการสร้างแบบบันทึก

6.2.4 นำแบบบันทึกเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

และให้ข้อเสนอแนะ

6.2.5 นำแบบบันทึกที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพ ผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกับ ข้อ 6.1.4 (ในระยษะที่ 1)

6.2.6 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดทำฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

6.3 แบบสังเกต เป็นแบบสังเกตของผู้วิจัย และผู้ร่วมวิจัย ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการทำงานของครูที่ปรึกษา พฤติกรรมนักเรียน ในการดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัย ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

6.3.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสังเกต

6.3.3 ดำเนินการสร้างแบบสังเกต

6.3.4 นำแบบสังเกตเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ

6.3.5 นำแบบสังเกตที่แก้ไขปรับปรุงแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพ โดยผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 3 ท่าน ดังปรากฏอยู่ใน ข้อ 6.1.4 (ในระยษะที่ 1)

6.3.6 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจัดทำฉบับสมบูรณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

6.4 แบบประเมินเป้าหมายการดำเนินงาน และความพึงพอใจ เป็นแบบประเมินเป็นแบบสอบถามประเมินเป้าหมายการดำเนินงาน และความพึงพอใจในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กรอบแบบสอบถามเป็นไปตามองค์ประกอบ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน เป็นประเด็นที่พัฒนาแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 เป้าหมายการดำเนินงาน และความพึงพอใจในการพัฒนาระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ต่อไปนี้

6.4.1 วิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการ โดยวิเคราะห์ จากยุทธศาสตร์ / โครงการสนับสนุน และเป้าหมาย ของการพัฒนา กำหนดโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามเป็นไปตามองค์ประกอบ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน

6.4.2 ศึกษาวิธีสร้างแบบสอบถามและกำหนดรูปแบบของแบบสอบถามจากหนังสือการวิจัยเบื้องต้น (บุญชม ศรีสะอาด. 2547 : 67-74)

6.4.3 เขียนแบบสอบถามฉบับร่าง ลงมือเขียนแบบสอบถามฉบับร่าง ตามโครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามในข้อที่ 1 และตามหลักการสร้างและรูปแบบที่กำหนดไว้ในข้อที่ 2

6.4.4 นำแบบสอบถาม ที่สร้างขึ้น ไปเสนอผู้เชี่ยวชาญในด้านที่ศึกษา และด้านวัดผลพิจารณาความถูกต้องหาความเที่ยงตรงของข้อคำถามแต่ละข้อนำข้อวิจารณ์มาพิจารณาแก้ไขให้เหมาะสม ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญเป็นชุดเดียวกับ ข้อ 6.1.4 (ในระบะที่ 1)

6.4.5 นำแบบสอบถามไป ทดลองใช้ (Try out) กับครู จำนวน 30 คน โรงเรียนท่าคันโทวิทยาคาร อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ ปรับปรุงแก้ไข ตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ

6.4.6 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรง (Validity) (สมนึก กัททิษฺฐนี. 2537 : 166-167) ได้ค่าความเที่ยงตรงทั้งฉบับ 0.91

6.4.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง นำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

7. วิธีดำเนินการ

7.1 ประชุมครูที่ปรึกษา/ครูประจำชั้น และผู้ร่วมวิจัย คัด เลือกประเด็นที่จะพัฒนา ตามสภาพปัญหา และความต้องการ จากผลการประเมิน จากแบบสอบถามในระบะที่ 1

7.2 สร้างยุทธศาสตร์ สำหรับการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามประเด็นที่เป็นปัญหา และต้องการพัฒนา ตามประเด็นที่คัดเลือกไว้ในข้อ 7.1 สามารถสรุปดังตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 การคัดเลือกประเด็นที่เป็นปัญหา และต้องการพัฒนา

องค์ประกอบ	ประเด็นที่เลือกพัฒนา	โครงการ/กิจกรรมสนับสนุน	เป้าหมายที่ต้องการ
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	1. การจัดทำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	- มีเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ
2. การคัดกรองนักเรียน	2. การนำผลคัดกรองนำมาพัฒนา และส่งเสริม นักเรียน	2. การคัดกรองด้านความสามารถ ประเมินพฤติกรรมนักเรียน	- ครูทราบ สภาพที่แท้จริงของนักเรียน

องค์ประกอบ	ประเด็นที่เลือกพัฒนา	โครงการ/กิจกรรม สนับสนุน	เป้าหมายที่ต้องการ
3. การ ส่งเสริม นักเรียน	3. การมีส่วนร่วมคิดในการ วางแผนจัดกิจกรรม ส่งเสริมนักเรียน	3. กิจกรรมโฮมรูม 4. โครงการพัฒนา ภาวะผู้นำนักเรียน ด้านการส่งเสริม ประชาธิปไตยของ สถานักเรียน 5. โครงการอบรม คุณธรรมนักเรียน	- นักเรียนมีภาวะผู้นำผู้ ตามตามหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย - นักเรียนดำเนินปฏิบัติ กิจกรรมตามหน้าที่ที่ ได้รับมอบหมาย
4. การ ปรับปรุง แก้ไข	4. การจัดกิจกรรมเพื่อ แก้ไขปัญหา และความ ร่วมมือ จากครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียน	6. โครงการเยี่ยมบ้าน	- ความพึงพอใจในต่อ ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน
5. การส่งต่อ	5. การประสานงานกับครูที่ ช่วยเหลือนักเรียน ภายใน โรงเรียน	7. การมอบหมาย ภาระงานตามหน้าที่ ในระบบดูแลนักเรียน	- การประสานกันตามภาระ ที่ได้รับมอบหมาย

7.3 ผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัย นำประเด็นและยุทธศาสตร์ มาดำเนินการพัฒนา โดยใช้ หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ในแต่ละประเด็นและยุทธศาสตร์ ดังนี้

7.3.1 ขั้นวางแผน (Planning) เริ่มต้นด้วยสำรวจปัญหาจากประเด็นที่เลือกพัฒนา ทั้ง 5 องค์ประกอบ เลือกยุทธศาสตร์ / โครงการสนับสนุน ร่วมกันระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อให้ได้เลือกยุทธศาสตร์ / โครงการสนับสนุน ที่ต้องการให้แก้ไข ตลอดจนการแยกแยะรายละเอียด ของปัญหานั้น เกี่ยวกับลักษณะของปัญหาเกี่ยวข้องกับใคร แนวทางแก้ไขอย่างไรและจะต้องปฏิบัติอย่างไร

7.3.2 ขั้นปฏิบัติการ (Action) เป็นการนำยุทธศาสตร์ / โครงการที่เลือก ทั้ง 5 องค์ประกอบ มาดำเนินการพัฒนา มีการกำหนดเป้าหมาย และ การวิเคราะห์วิจารณ์ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นร่วมกันของทีมงาน เพื่อทำการแก้ไขปรับปรุงยุทธศาสตร์ / โครงการ

ยุทธศาสตร์ / โครงการ ที่กำหนดควรจะมีความยืดหยุ่นปรับได้

7.3.3 ขั้นสังเกตการณ์ (Observation) เป็นการสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากการนำยุทธศาสตร์ / โครงการมาพัฒนา ทั้ง 5 องค์ประกอบ เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด อาจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นทั้งที่คาดหวังและไม่คาดหวัง โดยอาศัยเครื่องมือ การเก็บข้อมูลเข้าช่วย

7.3.4 ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ (Reflection) เป็นขั้นสุดท้ายของวงจรการประเมินหรือตรวจสอบกระบวนการแก้ปัญหา หรือสิ่งที่เป็นข้อจำกัดที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติการ ตามยุทธศาสตร์ / โครงการสนับสนุน และเป้าหมาย ที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยจะต้องตรวจสอบปัญหาโดยผ่านการถกอภิปรายปัญหา การประเมิน โดยกลุ่มจะทำให้ได้แนวทางของการพัฒนาขั้นตอนการดำเนินงาน และเป็นพื้นฐานข้อมูลนำไปสู่การปรับปรุงและการวางแผนการปฏิบัติงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

7.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ

7.4.1 ค่าร้อยละ (Percent) ของสถานภาพผู้ให้ข้อมูล

7.4.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานจากแบบประเมิน

เป็นแบบสอบถามประเมินเป้าหมายการดำเนินงาน และความพึงพอใจในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียนตามประเด็นยุทธศาสตร์/เป้าหมายที่คัดเลือกพัฒนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

1.1 ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 101)

1.2 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 101)

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลเชิงปริมาณ

ข้อมูลจากแบบประเมินแบบมาตราส่วนประมาณค่านำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์(เป็นไปตามหน้า 58)

ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1. การจัดกระทำข้อมูล นำข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกข้อมูล แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินเป้าหมายการดำเนินงาน และประเมินความพึงพอใจ มาตรวจสอบความถูกต้อง จัดกลุ่มของข้อมูลตามความมุ่งหมาย การตรวจสอบแบบหลายมิติ (Triangulation) และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มของข้อมูล

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึก แบบสังเกตแบบสัมภาษณ์ ผู้เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ

หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยใช้สูตรดัชนีค่าความสอดคล้อง IOC ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี. 2537 : 166-167) (หาความเที่ยงตรง (Validity) เป็นไปตาม หน้า 57)

7.5 สรุปและเขียนรายงานวิจัยทั้งฉบับ

8. ผลลัพธ์ (Outcome)

สถานศึกษาได้แนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์สูงขึ้น

ตารางที่ 5 สรุปขั้นตอนการวิจัย การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแขง อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้ หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

คำถามการวิจัย / ระยะ	วัตถุประสงค์	วิธีดำเนินการ	เครื่องมือ	ผลลัพธ์
<p>คำถามที่ 1. สภาพการปฏิบัติและความต้องการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นอย่างไร</p> <p>ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการปฏิบัติ และความต้องการ</p>	<p>1. เพื่อศึกษาสภาพการปฏิบัติ และความ ต้องการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแขง อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์</p>	<p>1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์กรประกอบ ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ด้าน</p> <p>2. กำหนดกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ในการวิจัย 3. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>4. ศึกษาการสร้างเครื่องมือ แบบสอบถาม นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อแก้ไขปรับปรุง 5. เสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ</p> <p>6. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา วิเคราะห์หาความเที่ยงตรง ได้ค่าความเที่ยงตรง 0.91 7. เก็บข้อมูลรวมผล โดยใส่ เครื่องมือที่สร้างขึ้น 8. วิเคราะห์ข้อมูล 9. การวิเคราะห์ข้อมูล 10. สรุปและ เขียนรายงานการวิจัย ในระยะที่ 1</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ แบบสอบถาม ◆ แบบสัมภาษณ์ ◆ กลุ่ม 	<p>ทราบสภาพการปฏิบัติ และความ ต้องการพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนบ้านหนองแขง</p>
<p>คำถามที่ 2 จะพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียน บ้านหนองแขง อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้ หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ให้มีประสิทธิภาพ อย่างไร</p> <p>ระยะที่ 2 พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยใช้ หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ</p>	<p>2. เพื่อพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแขง อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้ หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ</p>	<p>1.ประชุม ผู้ร่วมวิจัย คัด เลือกประเด็นที่จะพัฒนา</p> <p>2.สร้างยุทธศาสตร์ สำหรับการพัฒนาและต้องการพัฒนา</p> <p>3. ผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัย นำประเด็นและยุทธศาสตร์ มาดำเนินการพัฒนาโดยใช้ หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)</p> <p>4. การวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>5 สรุปและเขียนรายงานวิจัยทั้งหมด</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ โครงการ ◆ แบบสัมภาษณ์ ◆ แบบบันทึก - การประชุม - การนิเทศ ◆ แบบสังเกต ◆ แบบประเมิน ◆ เป้าหมาย ◆ แบบประเมิน ◆ ความพึงพอใจ 	<p>สถานที่ศึกษาได้แนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นักเรียนมี คุณลักษณะอันพึงประสงค์ สูงขึ้น</p>

ตารางที่ 6 ปฏิทินการวิจัย การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองแขง
อำเภอท่าคันโท จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

กิจกรรม/วิธีดำเนินการ	ระยะเวลาดำเนินการ ปี 2552						ผู้รับผิดชอบ
	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	
<p>ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการปฏิบัติ และความต้องการ</p> <p>1. ศึกษาข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์ประกอบ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ด้าน</p> <p>2. กำหนดกรอบแนวคิด และวัตถุประสงค์ในการวิจัย</p> <p>3. กำหนดกลุ่มเป้าหมาย</p> <p>4. ศึกษาการสร้างเครื่องมือ แบบสอบถาม นำเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อแก้ไขปรับปรุง</p> <p>5. เสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ</p> <p>6. นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) แล้วนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น 0.91</p> <p>7. เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้น</p> <p>8. วิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>9. การวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>10. สรุปและเขียนรายงานการวิจัย ในระยะที่ 1</p>							- ผู้บริหาร/คณะครู ประจำชั้น
<p>ระยะที่ 2 พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน</p> <p>1. ประชุม ผู้ร่วมวิจัย คัด เลือกประเด็นที่จะพัฒนา</p> <p>2. สร้างยุทธศาสตร์ สำหรับการพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามประเด็นที่เป็นปัญหา และต้องการพัฒนา</p> <p>3. ผู้วิจัย และคณะผู้ร่วมวิจัย นำประเด็นและยุทธศาสตร์ มาดำเนินการพัฒนาโดยใช้ หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)</p> <p>4. การวิเคราะห์ข้อมูล</p> <p>5. สรุปและเขียนรายงานวิจัยทั้งฉบับ</p>							- ผู้บริหาร/ ครู ประจำชั้น /ครูที่ ปรึกษา - นักเรียน ผู้ปกครอง นักเรียน ผู้บริหาร/ ครูประจำ ชั้น /ครูที่ปรึกษา